

Kaarten met trillende handen

Kroegspelletje bonaken is voor één dag een serieuze wedstrijd

LEIMUIDEN | 'En aan het eind moet de verliezer een rondje geven.' Dat is steevast de essentie van menig kroegspelletje en dus ook bij het kaartspel bonaken. Zaterdag even niet, want in Leimuiden streeden 118 deelnemers om de Nederlandse titel. Wel met een biertje erbij.

BERT VAN DEN HOOGEN

Eind van de middag midden in café Keijzer: vier man aan een tafel met kaarten in hun trillende handen. Rond het viertal staan joelende mannen ze een halfuur aan te moedigen alsof het om een illegale bokswedstrijd gaat. En terecht, want het gaat hier om de eer van het dorp, stad of streek: bij winst voor jou het *Wilhelmus* en natuurlijk de medaille én een kistje gerookte paling. Medeorganisator Marcel van Bruggen weet van voorgaande jaren dat finalisten met het hart hoog in de keel zaten en een winnaar zijn tranen bedwong bij het volkslied. Tweevoudig finalist Willem Roggeveen uit Alphen weet nog dat hij puur uit spanning de lokale spelregels verwarde en het kampioenschap vergooid.

Dat allemaal voor een spelletje waarbij je kunt zwabberen, een knorrel of een misère kunt bieden, krom staan en in de kroeg liever verliest dan wint. De termen en regels zijn afhankelijk van waar je het

▶ **Ingespannen kijkt deze deelnemer in passende kleddij naar wat er aan kaarten op tafel worden gelegd tijdens het NK bonaken in Leimuiden.**

FOTO MARTIN SHARROTT



speelt. De variant in Leimuiden heeft 38 regels, die anders zijn dan in bonakenbolwerk Baarn of zoals de Friezen ze aanhouden.

Toch is het spel niet moeilijk voor wie ervaring heeft met klaverjassen, rikken, zwikken of pandoeren. De waarden van de kaarten, tegen elkaar opbieden en zelfs roem zijn ervan af geleid. Bonaken heeft minstens twintig toegevoegde regels. Zo liggen zes

kaarten 'te slapen' (blijven na het delen buiten het spel) mag je aftroeven als je de gespeelde kleur toch hebt en speelt iedereen voor zichzelf.

Voordeel

Volgens Van Bruggen is het spel al minstens 100 jaar oud: „Mijn opa speelde het al.” Het duurde tot 2003 dat verstokte spelers in Leimuiden een stichting oprichtten en de orga-

nisatie van het NK naar zich toetrokken. Volgens de regels van Leimuiden. Van Bruggen: „Iedereen denkt dat wij daarmee in het voordeel zijn, maar de eerste jaren kwam de kampioen niet uit Leimuiden.”

Addy Koster uit Leimuiden was in 2007 wel de plaatselijk held. Vanmiddag zit hij in de vijfde ronde (er worden er tien gespeeld) met Willem Roggeveen uit Alphen, Frank

KAMPIOEN

Daan wint opnieuw

Het Wilhelmus, de medaille en het kistje gerookte paling gingen dit jaar naar Daan van Vliet. Een uitzonderlijke prestatie, want het is de derde keer dat hij de titel meeneemt naar zijn woonplaats Leimuiden. Tweede werd Dave Smit uit Hazerswoude-Rijndijk en de derde plaats was voor Dirk Zaaij uit Leimuiden. Rob Eveldeens, eveneens uit Leimuiden, was de vierde finalist. Katja Bolten hield met haar negentiende plek de eer voor Baarn hoog als beste vrouwelijke deelnemer.

Breure uit Voorschoten en Geoffrey Rosheuvel uit Baarn. Ze willen allemaal de finale halen, maar maken er een paar gezellige potjes van. Als Geoffrey verkeerd deelt, mag hij het nog eens proberen. Als Addy bij het bieden in de fout gaat, beginnen ze gewoon opnieuw. Niemand vergist zich nog in de lokale verschillen in regels. „In Voorschoten mag je niet troeven als je de kleur wel hebt, maar na vijf of zes biertjes vergeet je dat altijd,” lacht Frank.

UW BUURT IN DE KRANT

ALPHEN

Ondernemerscollectief ZCP Alphen komt bijeen

Ondernemerscollectief ZCP Alphen komt morgen om 20.00 uur voor het eerst bijeen. Alle zelfstandigen zonder personeel uit de gemeente Alphen aan den Rijn zijn welkom bij de SWA aan de Distributieweg 10. De aanwezigen kunnen met elkaar in discussie over diverse onderwerpen, zoals het broodfonds of AOV, samenwerking met collega-zcp'ers, effectief inzetten van sociale media en de vrijheid van de zcp'er. De bijeenkomst begint om 19.30 uur. Deelname is gratis en aanmelden kan via de website. www.zcpalphen.nl

Diana de Wild over oudste geschriften

Diana de Wild geeft woensdag een lezing over de oudste geschriften ter wereld. De Wild vertelt hoe de geschriften zijn ontstaan en hoe ze werden gebruikt. De lezing is in de bibliotheek aan het Aarplein 5 en begint om 19.30 uur. Aanmelden via onderstaande website. www.vuar.nl

Disco Red and Black bij Parkvilla

Een dj draait vrijdag discomuziek bij Parkvilla. De foyer wordt omgetoverd tot dansruimte. Het kledingadvies is 'rood en zwart', de best geklede gasten winnen een vrijkaart. De discoavond begint om 20.00 uur bij Parkvilla aan de Cornelis Geellaan in Alphen. Kaarten kosten 14,50 euro en zijn verkrijg-



Najaarsconcert van Vivace

REEUWIJK | Het koor Vivace geeft zaterdag zijn traditionele najaarsconcert in centrum De Ark aan 't Kerkestuk 1. Het thema is vrijheid, vriendschap en vrede. Op het programma staan nummers als *The Cliffs of Dover* en *Hymn to Freedom*. Kaarten kosten 7,50 euro en zijn verkrijgbaar bij Vivant de Butterfly aan de Miereakker 26, bij Sjef Vervoort aan de Rendiermos 34 en voor aanvang. Het concert begint om 20.30 uur. FOTO VIVACE

baar aan de kassa en via onderstaande website. www.parkvilla.nl

ALPHEN/AAR'VEEN

Expositie van Elly Nederpeld in de bieb

Elly Nederpeld exposeert in de bibliotheek in Alphen. De Aarlanderse Nederpeld werkt met tekst en handgeschept papier. De haalt inspiratie uit de natuur en geeft les bij Parkexpressie in Al-

phen. De werken zijn tot en met vrijdag te bekijken tijdens de reguliere openingstijden van de bibliotheek aan het Aarplein. www.bibliotheekrijnenvenen.nl

BOSKOOP

Eigen kracht van burger centraal bij CDA

CDA Alphen houdt vanavond een themabijeenkomst waarbij de eigen kracht van de burger in deze participatiemaatschappij centraal

staat. Belangstellenden zijn welkom vanaf 20.45 uur in de Cuba-zaal van Flora Boskoop aan de Parklaan 4. www.CDA.nl/alphenaandenrijn

NIUWKOOP

Filmster voor één dag bij het Reghthuys

Kinderen tussen de 8 en 14 jaar krijgen woensdag van 14.00 tot 16.00 uur de mogelijkheid om in een film te spelen. De kosten bedragen 20 euro. Aanmelden kan via een e-mailbericht aan jeugd@reghthuys-nieuwkoop.nl.

OUDE WETERING

Fik Meijer houdt lezing in De Spreng

Fik Meijer, classicus en emeritus hoogleraar oude geschiedenis, verzorgt donderdag om 20.00 uur een lezing in De Spreng. De aanleiding is zijn nieuwste boek 'Jezus en de vijfde evangelist'. In dit boek probeert hij vanuit het perspectief van Flavius Josephus, een Joods-Romeinse geschiedschrijver, het leven van Jezus te reconstrueren. Toegangskosten kosten 5 euro en zijn te koop bij boekhandel Veenerick op het Noordplein in Roelofarendsveen en aan de deur van De Spreng aan de Kerkstraat 50.

TER AAR

Kookworkshop Viva la France met kok Boris

Kok Boris neemt kookliefebbers

morgen mee op avontuur door de Franse keuken in gebouw De Vliender aan de Aardamseweg. De koks maken tijdens de workshop een voor-, hoofd- en nagerecht. Deelname aan de kookworkshop kost 55 euro. De workshop begint om 18.00 uur. Aanmelden kan via de website. www.triggr.nl

WADDINXVEEN

Tentoonstelling bij stichting Vonk

Oud-cursisten Gert Jan Kroese, Jeannette Quatero en Mirjam Hogenelst houden tot en met donderdag een nieuwe tentoonstelling bij stichting Vonk. Bezoekers trefden schilderijen aan rondom te thema's transparant, vuur en vlam, winter, masker, de blik en decolleté, gemaakt van vooral acrylverf, aquarelverf en pastelkrijt. De tentoonstelling is te bezichtigen in Cultuurhuis De Kroon aan het Gouweplein 1. De openingstijden zijn maandag en donderdag van 10.00 tot 20.00 uur en dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-17.30 uur. De toegang is gratis. www.stichtingvonk.nl

Nieuws uit uw omgeving

Deze wijkpagina versijnt dagelijks. Heeft u ook een nieuwtje of foto voor deze rubriek? Stuur uw bericht naar gh.ikhebnieuws@ad.nl.

Nieuw bewijs voor een oude waarheid

Het bericht dat het IQ van tieners geen onveranderlijke grootte is, maar volop in beweging, werd zo opzienbarend gevonden dat het vorige week zelfs de voorpagina's van een aantal dagbladen haalde. Het enige nieuwe aan het Britse onderzoek was echter dat het gegeven nu ook door hersenonderzoekers bevestigd werd. Het gegeven zelf was ouwe koek. Het was de pedagoog Philip Kohnstamm die in de jaren twintig van de vorige

eeuw al vaststelde dat intelligentie door de tijd heen sterk varieerde.

Het IQ was een slechte voorspeller van schoolsucces gebleken. Kinderen met een hoog IQ aan het einde van de lagere school bleken het soms slecht

te doen in het voortgezet onderwijs en omgekeerd. Dat mensen de neiging hebben om te denken dat de intelligentie tijdens een mensenleven min of meer constant blijft, ligt voor de hand. Dat past nu eenmaal bij het alledaagse begrip dat wij van intelligentie hebben. Generaties psychologen hebben geprobeerd die onveranderlijkheid te bewijzen. Berucht zijn de pogingen van de

Britse psycholoog Sir Cyril Burt die door middel van tweelingenonderzoek probeerde aan te tonen dat intelligentie erfelijk is. Daarmee zou komen vast te staan dat intelligentie niet door de omgeving te beïnvloeden is. In de jaren veertig van de vorige eeuw bleek dat Burt zijn gegevens had vervalst. Ook onze manier van selecteren door middel van de CITO-toets aan het einde van de basisschool is wetenschappelijk gezien op drijfzand gebaseerd. In alle ons omringende landen heeft de keuze later plaats.

Tot nu toe kwamen de laatbloeiers via lastige omwegen soms nog goed terecht, maar nu de minister het zogeheten stapelen onmogelijk heeft gemaakt kan de systeemfout niet langer worden gecorrigeerd. Sommige mensen denken dat hersenonderzoekers alleen maar vaststellen dat er van alles en nog wat voor de geboorte vastligt. Ze maken juist ook zichtbaar dat het brein uiterst plastisch is en dat voor sommige kinderen onder de goede omstandigheden later nog een wereld open ligt.

COLUMN

Bas Levering

Pedagoog en oud-wethouder



'Ons imago? Veel bier!'

Bonakers lanceren eigen kampioensbiertje

LEIMUIDEN • Bonaken en veel bierdrinken zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Om het rijkelijk met gerstenat besproeiende kroegimago nog te versterken, wordt volgende week een speciaal Bonakenbier onthuld.

SARIE KATSMAN
en ELLEN VERHAAR

De twaalfde editie van het Nederlands Kampioenschap Bonaken, volgende week zaterdag 5 november in Partycentrum Keijzer aan de Dorpsstraat in Leimuïden, wordt dan ook een gedenkwaardige. Op spectaculaire wijze wordt daar de eerste fles Bonakenbier onthuld, belooft organisator Marcel van Bruggen.

En de inhoud van de voorraad bier, 300 forse flessen van elk driekwart liter, hoeft niet te worden bewaard voor na de wedstrijd. De 200 liter blond bier is juist bedoeld om aan de spelvreugde bij te dragen. „We hebben bewust voor een blonde gekozen, want die drinkt lekker weg, in grote hoeveelheden.”

Want Marcel van Bruggen steekt niet onder stoelen of banken waar het bij de aloude bonakensport om draait. „Wij zijn daar heel eerlijk in: om bier. Hoe meer, hoe beter. Want bij dit kaartspel gaat het erom dat wie verliest, een rondje bier betaalt. Bij sommige kroegsporten, zoals darten, doen ze hun best om van dat

Marcel van Bruggen

'Het gaat erom dat wie verliest een rondje bier betaalt'

bierimago af te komen. Wij niet, wij schamen ons daar niks voor. Integendeel: we gaan het volgende week zaterdag nog eens extra benadrukken. Je zou kunnen zeggen dat we met dat bier het bonaken 'uit de kast' laten komen: uit de tapkast dan wel!" Helemaal gelukkig zouden de bonakers zijn wanneer behalve grote hoeveelheden bier, ook de asbak op de tafel zou mogen. „Een sigarettendoosje is toch ook bij. Maar goed, dat zit er niet in, dat mag nou eenmaal niet meer.”

Voor het niet-bonakende deel van



De finale van het NK Bonaken van 2010, tweede van rechts Marcel van Bruggenxx. FOTO MARLIES WESSELS



Het etiket van het Bonaken Bier. FOTO STICHTING BONAKEN NEDERLAND

de bevolking: bonaken is een oud kaartspel dat alleen in de kroeg wordt gespeeld. Met veel bier erbij dus. Het gaat er niet om wie er wint, maar om wie er verliest. Zoals het een serieuze kroegsport betaamt, zijn de spelregels onnavolgbaar.

„Die kunnen overal verschillen. Niet alleen per plaats zijn er verschillen, zelfs per gelegenheid kunnen andere spelregels gelden.”

Als voorbeeld geeft Van Bruggen aan dat er tijdens de Nederlandse kampioenschappen bij 'Keijzer' op de begane grond op de Leimuïdense wijze wordt gebonaakt, terwijl ze het op de biljartzolder op zijn Rijnsaterwouds spelen.

Bij het bonaken speelt ook de 'zwabber' een belangrijke rol. „Het is belangrijk te weten hoeveel punten boven een zwabber uitgaan.” Nog meer bonakenjargon: „In Utrecht kun je een 'knorre!' bieden en in Katwijk kan een deelnemer 'uit de wind' worden gehouden.”

Bonaken is een 'topsport van de bovenste plank', waarvoor concentratie, durf en inzicht nodig is. „Onoplettendheid wordt snel afgestraft, omdat iedereen voor zichzelf speelt en daarmee dus ook tegen de andere bonakers speelt. Het draait in het spel om 'er'in of eruit'. Ga je 'er'in, dan verlies je het spel en moet je een rondje geven. Ga je 'eruit', dan is het een kwestie van toekijken wie van de overgeblevenen 'er'in gaat.’

Gaan de deelnemers beter spelen naarmate ze meer van het rijkelijk vloeiende bier op hebben? „Nee, zo werkt het niet,” lacht Van Bruggen. „Hoe minder alert je wordt, hoe sneller je een rondje moet geven omdat je 'er'in zit. Het wordt natuurlijk wel steeds meer lachen met een slok op.”

Het aantal aanmeldingen voor het kampioenschap loopt dit jaar al naar de 150. Deze bonakers zullen proberen Leimuïdenaar Edwin Horée, de kampioen van vorig jaar, te ontronen. Daarbij gaat het hen niet alleen om de nationale titel, maar ook om de bijbehorende trofee, een geldprijs en, zoals het hoort: een kistje vers gerookte paling.

Mekka van bonaken

Café en Partycentrum Keijzer aan de Dorpsstraat in Leimuïden is volgens de kroegspelkaartenorganisator al sinds 1850 het Mekka van het bonaken. In 2000 werd het voor het eerst een wereldkampioenschap gehouden. De organisatie daarvan is in handen van de stichting Bonaken Nederland.

Het Bonakenbier komt van Brouwerij De Molen uit Beeldgraaf. Elke deelnemer krijgt er een fles van mee naar huis. „Het wordt een collectorsitem,” belooft organisator Marcel van Bruggen. Zie ook www.bonaken.nl

ALPHEN

'Wonen in oud kantoor is prettig'

Een tweede leven voor een oud kantoorpand is een goede oplossing om de toegenomen leegstand een halt toe te roepen. Dat zegt het onderzoeksbureau Stedelijke Planning.

Alphen heeft al ervaring met het verbouwen van leegstaande kantoren, waaronder Stadhoudersplein, waaronder Stadhoudersplein. Evert Sneeep is bewoner van het eerste uur.

„Ik woon hier al zeven jaar heel prettig. Je ziet dat het verloop van de laatste jaren veel minder is dan in het begin. Het huis naast mij stond onlangs te koop en was binnen drie weken alweer verkocht. De woningen liggen erg goed op de woningmarkt.”

Een groot voordeel van de Stadhoudersplein vind Sneeep bovendien de diversiteit aan bewoners. De bovenste twee verdiepingen van het gebouw zijn nieuw, dat wil zeggen bij de opknappbeurt boven op het oude kantoor gebouwd. Die woningen zijn ruimer. „Daar wonen meestal wat ouderen, terwijl de kleinere woningen heel geschikt zijn voor starters op de woningmarkt.”

Een ander voorbeeld is het oude Wolters Kluwerpand aan de Sacharovlaan. Daar zit het Scala College.

WOUBRUGGE

Officiële opening kunstgrasveld

Hoewel de leden van Voetbalvereniging Woubrugge (VWV) al enkele weken onbezorgd voetballen op het nieuwe kunstgrasveld, wordt deze mat pas zaterdag 29 oktober om 14.00 uur met een sportief feestje in gebruik genomen.

Daarvoor zijn wethouder Floris Schoonderwoerd en enkele raadsleden en sponsors uitgenodigd. Zij schieten met een pijltje op het doel, waarna witte ballonnen opstijgen. Darana worden twee gemixte wedstrijden van de jongste spelers van VWV gespeeld.

Aansluitend kan iedereen komen kijken naar de verrichtingen van het eerste elftal van Woubrugge dat aantreedt tegen Blauw-Zwart. Vervolgens pakt supportersclub F-side uit met een kunstgrasfeestje. Secretaris Martin Dijkshoorn: „We hebben er speciaal artiesten voor uitgenodigd.”

De voetbalclub heeft enkele jaren moeten wachten op het kunstgrasveld. Door ruimtegebrek op het complex aan de Bateweg moesten veel thuiswedstrijden noodgedwongen bij de 'buren', voetbalclub MMO in Hoogmade, worden gespeeld.

KORT NIEUWS

LEIMUIDEN Bonakenbeker gaat naar Baarn

Voor het eerst in de geschiedenis van het Nederlands kampioenschap bonaken in Café Keijzer in Leimuiden heeft een niet-Zuid-Hollander de beker mee naar huis genomen. De 78-jarige Jan Onwezen uit Baarn werd zaterdag kampioen. Erik Lubbe uit Roelofarendsveen behaalde een tweede plaats. Bij de vrouwen is Linda Mulckhuise uit Lisse als eerste geëindigd. Het bonaken-toernooi, waar een bijzondere variant van het kaartspel wordt gespeeld, telde 136 deelnemers. De Stichting Bonaken Nederland organiseert het jaarlijkse NK sinds 2000.

ALPHEN Agressieve man slaat Alphenaar

Een 19-jarige Alphenaar is vrijdagavond in het gezicht geslagen. De man liep samen met een collega nabij het NS-station, toen een auto ter hoogte van hotel Golden Tullip hard over het fietspad kwam aanrijden. De bestuurder stopte vlak achter het tweetal, stapte uit en beschul-

NK Bonaken

Onwezen wint kaartfinale

LEIMUIDEN - Het negende Nederlands Kampioenschap Bonaken is zaterdag 1 november gewonnen door de 78-jarige Jan Onwezen. Het kampioenschap vond plaats in café Keijzer.

De sfeer in het café Keijzer in Leimuiden is zaterdagmiddag 1 november prima. Aan zo'n 34 speeltafels zitten 136 deelnemers, mannen en vrouwen, die allemaal strijden om de Nederlandse titel Bonaken. Een kaartspel wat wordt gespeeld in de cafés en waar per café, per plaats en regio eigen regels gelden. In

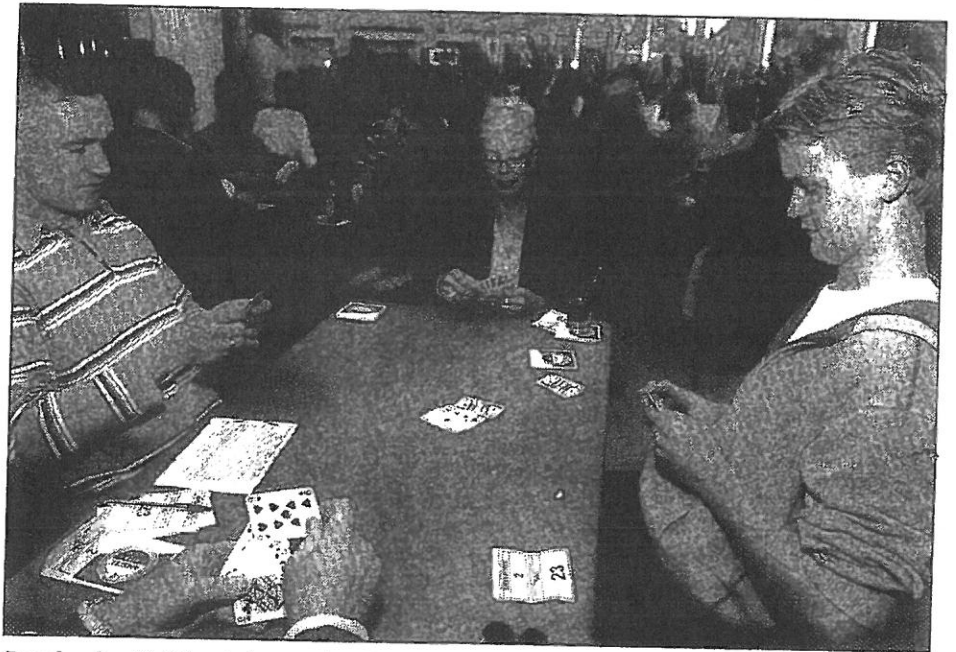
Leimuiden hebben ze daar een einde aangemaakt door spelregels op te stellen waar steeds meer liefhebbers van het kaartspelletje zich aan houden en natuurlijk zijn dat de regels die ook op het NK Bonaken gelden. Medeorganisator Wim Buskermolen: 'we zijn dik tevreden. De spelers komen graag, voor-

namelijk uit de regio maar ook uit de rest van Nederland.'

Jan Onwezen (78) uit Baarn werd de nieuwe Nederlands kampioen Bonaken, hij kreeg de gouden medaille omgehangen en een envelop met geld net als de andere podiumplaatsen. In een spannende finale zegevierde hij over Erik Lubbe uit Roelofarendsveen die tweede werd en zijn plaatsgenoot René Witbier (derde), Fred Bax uit Hoogmade werd vierde.

WI
H
ED SLUIS
GROENE
D
flink las

Psychol
praktijk
Hulpve
ter ween.
de beha
gehad c
maal pi
nen. M
ber tot
donker
sen ee
voor h
een re
„De
van sf
Tour in
eenmit
hebbe
in de zit
energ
paar
Jaars
Seij-
winté
blues
vooral voor in de



Bonaken kent in bijna iedere stad andere regels. (Foto: Hans Loos)

Roken mag, achter een plastic gordijn



Kaarten en roken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Maar tegelijk gaat niet meer. FOTO MARTIN SHARROTT

CARLA VAN DER WAL
LEIMUIDEN

Deelnemers aan het NK bonaken in Leimuiden strijden dit jaar niet alleen om de eerste prijs en de eer, maar ook om een goed plaatsje aan de rokerstafel. Voor het eerst spelen de kroegtijgers wel onder het genot van het vertrouwde biertje, maar met de shag in de achterzak.

De acht voorgaande jaren stond het traditiegetrouw blauw in Café Keijzer. Nu moeten de paffers, een flink deel van de 136 deelnemers, verdwijnen achter een dik plastic gordijn. Na een rondje schuiven de stoelen rond de kaarttafels dan ook direct naar achter en stappen de spelers resoluut naar de rookruimte, waar de lege plekken lonken.

René Witte is een van de eersten die ervandoor kan na een ronde. Met een touringcar vol Baarnse bonakers, gesponserd door zijn stamcafé, is hij naar Leimuiden gekomen. „Het gaat wel goed hoor,” zegt hij gelaten over het rookverbod. „Hoe sneller je klaar bent, hoe sneller je hierheen kan.”

De meeste rokers zorgen dan ook dat ze de kaarten in rap tempo op tafel jasten, waardoor het evenement toch keurig op schema loopt. Maar hoewel er nauwelijks ontevreden ge-

zichten te vinden zijn, betreuren sommige bonakers het uitblijven van een stevig rookgordijn om de tafels wel. Zo ook Linda Mulckhuys uit Lisse, die uiteindelijk als beste vrouwelijke deelnemster eindigt. „We hadden al jassen en paraplu's meegenomen, dachten dat we buiten moesten staan. Deze rookruimte is een goede oplossing, maar het wordt er niet gezelliger op. Iedereen moet de hele tijd weglopen.” Of ze in haar stamcafé merkt dat het minder gezellig is? „Daar wordt nog wel eens gesmokkeld met het roken.”

Rob van Spijkeren uit Leimuiden vindt ook dat het gewoon moet kunnen. „Roken in de kroeg hoort erbij.” En bonaken, dat hoort dan weer bij het café. De spelregels zijn voor een buitenstaander nogal ondoorgrondelijk - iets met zwabbers, vuil opkomen en misère - maar de uitkomst is des te eenvoudiger. De verliezer trakteert zijn medespe- lers op een rondje.

„Zo leer je het snel,” aldus mede-organisator Wim Buskermolen. Niemand wil immers elke avond platzak het café uitlopen. En wat betreft dat rookverbod? „De meesten zijn er nu wel aan gewend. En ach, het zijn fanatieke rokers en kaart- ers. Ze kunnen het allebei behoorlijk snel.”

Inbraken en vandalisme

'MEISJE, BONAKEN LEER JE NIET ZOMAAR'

DIEP IN DE MISÈRES MET LEEN ZEMEL

IN DE SCHIJNWERPERS STAAN, DAAR HEEFT LEEN ZEMEL (73) NIET AL TE VEEL ZIN. DESONDANKS DOOK HIJ GISTERMIDDAG MET MIJ DE KROEG IN. SLECHTS MET ÉÉN REDEN: VOOR EEN POTJE BONAKEN IS AFTREDEND EREVOORZITTER VAN DE STICHTING BONAKEN NEDERLAND IMMERS ALTIJD TE PORREN.

Door Nadine Mussert

De man speelt zeven november het tiende NK Bonaken en heeft er daarmee nog nooit één gemist. Voor de laatste keer reikt hij daar als erevoorzitter de medailles uit en mag hij de winnaar onder de vrouwelijke deelnemers feliciteren met een zoen. Of twee. „Een mooier afscheid kan ik me niet wensen”, verklaarde Zemel eerder.

Van hem leren bonaken is een eer. Zodoende stap ik goed voorbereid Café Keijzer in Leimuiden, de stamkroeg voor bonakend Nederland binnen. Hier wordt jaarlijks het NK georganiseerd en kent vrijwel elke bezoeker de spelregels.

En al dan niet voorbereid, die zijn alles behalve eenvoudig. Leen Zemel – ‘pa’ voor zijn medespelers – zit al diep in de troeven, zwabbers en misères met bareigenaar Sjaak Keijzer, Edwin Horrée die vorig jaar 81^e eindigde op het NK en Jan Markwat die van het gezelschap het hoogste eindigde op de 35^e plaats. „Meisje, dit ken je zomaar niet leren”, schudt Zemel zijn hoofd. Een jonge borrel wordt hem ingeschonken. „Van Ed”, legt Zemel uit. „Bonaken is een kroegspel. Je speelt om een rondje, dat wordt wat lastig thuis. Vrouwlief vindt er ook niets aan.”

’s Maandags is het echter zijn avond. Bonaken in De Keijzer. „Ook van de volgende erevoorzitter wordt wel verwacht dat hij actief kaart”, vindt Zemel. „Of zij, natuurlijk. Dat kan ook.” Stilte.

„Hoewel ze het dan wat zoenen betreft drukker krijgt dan ik het ooit heb meegemaakt.”

Om een potje bonaken te winnen, moet je zorgen zo snel mogelijk ‘eruit te zijn’. Je bent er uit, wanneer je twee rondes wint. Zit je ‘er nog in’, dan heb je verloren en is het rondje van jou.

„Leren bonaken kost je dus minstens een maandsalaris én zelfs als je veel oefent toch al gauw”, telt hij op zijn vingers. „Ja, een jaartje ben je wel bezig voor je het onder de knie hebt.”

Nog maar een ronde dan. „Zestig.” „Misère.” „Honderdvijf.” „Passé”, bieden de mannen één voor één. „Bluf? Bonaken is een blufspel, ja. Een gokspel, een pestspel. Zorg dat je tegenstanders niet eruit komen.”

Voor de in Leimuiden geboren en getogen Zemel zijn de termen en de spelregels van het bizarre kaartspelletje gewoon. Hij speelt het al sinds een halve eeuw, begon toen hij zo oud was als ik. Dat geeft hoop. „Of iedereen het kan leren? Zeker. Wat dat betreft is het niet moeilijk”, geeft Zemel toe. „Kun je klaverjassen?” vragen de mannen rond de bar. „Niet?” Dat verandert de zaak. Het kaartspelletje dat de boer als hoogste troef heeft, lijkt namelijk in de basis een beetje op bonaken. „De boer, vrouw, heer zijn bij klaverjassen respectievelijk twee, drie en vier punten waard. Bij bonaken één, twee en drie punten. Alleen een boer is twintig punten waard als het een troefkaart is.”

Glashelder.

„Nog een rondje?” Welja. De heren leggen het gewoon nóg een keer uit.

Ook leren bonaken? Kijk op www.bonaken.nl



Bonakers in hun stamkroeg Keijzer in Leimuiden.

FOTO HEDSKE VOCHTELLOO

Leimuiden is klaar voor Nederlands kampioenschap van populair kaartspel Bonaken doe je met een biertje

NIENKE LEDEGANG
LEIMUIDEN - Een biertje hoort erbij, bij kaarten. Dus wordt tijdens het NK Bonaken in Leimuiden een speciaal gebrouwen Bonakenbier geserveerd.

Leimuiden maakt zich op voor de twaalfde editie van het Nederlands Kampioenschap Bonaken. Het kaartspel heeft een lange geschiedenis in het dorp. Al in 1850 werd het gespeeld in café Keijzer aan de Dorpsstraat. En precies hier is het waar ook de beste spelers van het land op 5 november samenkomen. Bestuurslid Marcel van Bruggen van Stichting Bonaken Neder-

land: „Bonaken is een kaartspel dat vooral in cafés en kroegen gespeeld wordt. Een biersport, zogezegd. Wie verliest, moet een rondje geven. Zo kwamen we op het idee om speciaal voor het NK een bier te laten brouwen. „Brouwerij de Molen in Bodegraven ontwikkelde het bier. Een echt pils, blond bier. Bij een potje bonaken kan er aardig wat drank doorheen gaan, dus dan moet je geen zware speciaalbiere serveren. Het Bonakenbier is een gewoon biertje.”

Van Bruggen verwacht mensen uit het hele land tijdens het NK Bonaken, waar alle winnaars van eerdere NK's als eer-

ste een toast uit zullen brengen met het Bonakenbier. Het zwaartepunt ligt echter op deelnemers uit de regio. „Bonaken kent een sterke vertegenwoordiging in Leimuiden en de Bollenstreek. Dat is van oudsher zo. Een mogelijke verklaring is dat het spel ontstaan zou zijn in gebieden waar veel akkerbouw is. Daar speelden de boeren het spel op het veld, om bonen. Vandaar de naam bonaken.”

Bonaken leer je in de kroeg, niet op een sportvereniging. „Er doen dan ook hele gezellige, leuke mensen aan mee. Dat maakt zo'n NK ook zo bijzonder. Er zitten vier mensen aan een tafel die een uur kunnen

lullen over het spel. Dat zijn voornamelijk mannen van rond de vijftig die bier drinken en roken”, typeert Van Bruggen de gemiddelde bonaker.

„Jonge aanwas is lastig, er komen maar weinig twintigers bij. In plaatsen waar meer café-cultuur is gaat dat beter. Vrouwen zijn in de minderheid. Aan het NK, waar we zo'n 150 deelnemers verwachten, doen er ongeveer tien mee.”

Het spel heeft overal weer andere spelregels. „Op de eerste verdieping van Keijzer zat vroeger de Rijnsaterwoudse biljardclub. Daar wordt nog steeds op zijn Rijnsaterwoudse gebonaakt, terwijl ze in het café beneden

'gewoon' op zijn Leimuids bonaken. Maar de basis is hetzelfde. Na twee potjes meekijken, weet je genoeg.”

De charme van bonaken is volgens Van Bruggen dat het zo snel gaat, anders dan bijvoorbeeld bij klaverjassen moet je bij Bonaken voortdurend optellen. „Twee keer niet optellen en 'je zit erin' en moet je een rondje geven.”

„Fanatieke bonakers vinden dat mooi, gaan daar ook heel serieus mee om.” Er vallen op het NK dan ook mooie prijzen te winnen: een trofee, een geldprijs en een kistje vers gerookte palling. En natuurlijk de eeuwige roem.

pit
io
p
M

gelucht ademen.
nt, tegen het advies
de radiofrequentie

hard nodig zullen zijn
uitgesproken ambities
laken.”

er Cees den Hollander
radio is zeer verheugd
eslissing. „Ook al weet
l nog van niks. Ik zit op
p de post te wachten.”
komst van KB Radio is
eld, kan de luisteraar
op nieuwe ontwikkelin-
willen sportevenemen-
verslaan en we willen
wezig zijn bij andere
nten. Gezien de onze-
was het eerder niet zin-
nensen te mobiliseren,
kan het weer.”

lio werkt met ongeveer
rijwilligers en zendt 24
week uit. Het verzorgt
leer live-uitzendingen,
endingen en heeft een
programma. Radio Lei-
is geannexeerd door
f en richt zich op een an-
der publiek. De zender
listeren in de hele regio
Voorzitter Alfred Beck-
van de zender: „Het is
vooral voor de luiste-
Kaag en Braassem. Wij
wouen doorgaan met ra-
en, daar heeft de beslis-
het Commissariaat geen
op. Over die beslissing
el een beetje verbaasd. Ik
euid naar de argumen-

wetering

ort en bij het terrein ach-
ude Rabobank. De dag
afgesloten met een in-
tektuur voor alle inwo-
Rijpwetering. Aanvang
n de Hertogshal.

Overlast door werk aan Oostkanaalweg

ALPHEN/TER AAR - Honderd-
zes bomen langs de Oostkanaal-
weg (N207) in Alphen met een
wit kruis erop. Dat kan maar één
ding betekenen: het einde is na-
bij. Bomenkappers zijn gisteren
met de klus begonnen.

„De vrouwelijke populieren
geven overlast”, zegt een woord-
voerder van de provincie. „Het
pluiszaad geeft schade aan de ge-
wassen en ze kunnen allergische
reacties veroorzaken.” Mogelijk
komen er een aantal eiken voor
terug.

De bomenkap gaat vooraf aan
een ingrijpende opknappbeurt
van de Oostkanaalweg die maan-
dag begint en twee weken duurt.
Het gaat dan om het deel tussen
de Oranje Nassausingel en de Ze-
gerbaan. Onder meer wordt er
opnieuw gefasalteerd, de open-

in de week tussen 7 en 11 novem-
ber worden de twee rotondes op-
nieuw ingericht.

In de avonden en nachten tus-
sen maandagavond 31 oktober en
vrijdagochtend 4 november
wordt de weg afgesloten voor al-
le verkeer. Die afsluiting duurt
steeds van 21 tot 6 uur. De paral-
lelweg is tussen 4 november 21
uur 's avonds en 5 november 6
uur 's morgens afgesloten. Fiet-
sers worden omgeleid via de
Westkanaalweg.

Het autoverkeer wordt geadvi-
seerd zoveel mogelijk via Al-
phen-west te rijden.

Na 11 november moet het leed
op dit deel van de Oostkanaal-
weg weer geleden zijn. Een
troost heeft opdrachtgever, pro-
vincie Zuid-Holland voor de au-
tomobilisten: de komende tien
jaar is er geen groot onderhoud

Vraagtekens bij aanpak illegaal afgemeerde boten

DOOR MARIETA KROFT
NIEUWKOOP - Eigenlijk mag
het niet, maar de gemeente
Nieuwkoop liet het tot nu toe
oogluikend toe: de afgemeerde
bootjes in de Nieuwkoopse
Plassen.

Dat ging jaren goed. Maar nu
leidt de situatie toch tot erger-
nis bij een aantal mensen die
langs de plas wonen. Ze drin-
gen aan op handhaving.

Dar plaats burgemeester
Buijserd voor een dilemma, zo
blijkt uit een brief van hem aan
de raadsleden. Overal in de
Nieuwkoopse Plassen liggen
boten illegaal afgemeerd.
Treed je bij de één op, dan
moet je dat bij de ander ook
doen. De gemeente heeft te
weinig handhavingsambtena-
ren in dienst die die klus op
zich kunnen nemen. „On-

doenlijk”, schrijft de burge-
meester. Bovendien verwacht
hij ook nog eens een storm van
protest. „De bootjes liggen
daar al vele jaren.”

De raad moet maar zeggen
hoe Nieuwkoop met de bootjes
om moet gaan, stelt Buijserd
voor. Er zijn vier opties:
1. Laten zoals het is en optre-
den wanneer dat wordt ge-
vraagd. Niet iedereen treft dan
hetzelfde lot.

2. Alleen afmeren langs de
Voorwetering toestaan. Het le-
galiseren is echter kostbaar.
3. Het afmeren van open, klei-
ne boten voortaan overal toe-
staan. Conflicten worden be-
slecht door de civiele rechter.
4. Het afmeren in delen toe-
staan. De procedure vergt veel
tijd.

Vanavond bespreekt de raad
de aanpak van bootjes.

LEIMUI
Herde
overl

Nabesta
avond i
famieli
herdenk
begraaf
Doper i
ligt. Na
van 19
kerkhof
Ook dit
plaats m
ziek aan
zijn aan
nieuw) t
wie gest
niet op d
ven zijn
gedenke

LANGE
Ram
in La

Medewe
Nieuwke
politie e
Holland
maand
fening i
ning het
uur pla
menten
senae
tijdens
Belangs
om te k
mogen
hindere

GEME
Enqu
weel

Wat ver
van de
ABR va
Meer di
En hoe
forme
worden
belid?
men, h
I & O R
op we
zochte
enqu
vullen
of via e
sites.

TER A
Polit
getu

Politie
zoek n
berovin
rond o
weg in
man u
horeca
aanges
Deze s
Toen h
had ge
vermot
door. D
huidsk
25 jaar
1,75 m
nen co
politie

rijne

